COĞRAFYA Sınıf-12

KONU ÜLKELER ARASI ETKİLEŞİM- TEKNOLOJİK GELİŞMELER

TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN KÜLTÜREL VE EKONOMİK ETKİLERİ

İnsanın çevresini değiştirmek, doğayı daha etkili kullanmak ve ihtiyaçlarını karşılamak için yararlandığı çeşitli teknikler **teknoloji** olarak adlandırılır. Başka bir deyimle teknoloji beşerî faaliyetlerde başvurulan tekniklerin bütünüdür.

İnsanlık tarihi kadar eski olan teknoloji, ekonomi ve büyümenin en önemli itici gücü hâline gelmiştir. Teknolojiyi üreten ve teknolojiyi en verimli şekilde kullanabilen ülkeler, ekonomik büyüme ile sosyal ve kültürel değişimleri daha hızlı gerçekleştirirken teknolojik gelişme hızını yakalayamayan ülkeler ise bu değişimin gerisinde kalmaktadır. Çağdaş dünyanın başlangıç noktasını oluşturan Sanayi Devrimi sonrasında kalkınmanın en önemli ölçütlerinden biri hâline gelen teknoloji, ekonomik büyümenin sağlanmasında, sosyal ve kültürel değişimlerin yaşanmasında etkili olmuştur.

Ulaşım sektörü, teknolojik gelişmelere bağlı olarak ilerleme göstermiştir. İnsanoğlu tarih sahnesine çıktığı ilk günden beri sürekli hareket hâlinde olmuştur. Tarih öncesi çağlarda tekerleğin bulunması, binek hayvanların ulaşımda kullanılması o dönemler için ulaşımdaki teknolojik gelişmelerdi. Bisiklet, otomobil, tren, gemi ve uçak gibi ulaşım araçlarının icadı insanların kısa sürelerde daha uzak noktalara ulaşmasını sağlayan ve o dönem için devrim niteliğindeki teknolojik gelişmeler olmuştur. Bu teknolojik gelişmeler ile ekonomik ve kültürel faaliyetler bölgesel etki alanını genişleterek küresel bir sektör hâline gelmiştir. İnsanlardaki farklı kültürleri tanıma isteği ve merak duygusu ulaşım teknolojilerinin gelişmesiyle turizmi geliştirmiş, bu sayede dünyanın uzak noktalarındaki insanlar bir araya gelerek kültürel etkileşimde bulunmuştur.

Bilgi teknolojilerinin hızlı gelişmesiyle bütün dünyayı saran bir iletişim ağı kurulmuştur. Bu küresel iletişim ağı; bilimsel araştırmalar, kültürel değişimler, üretkenlik, ticaret ve eğitimin ana bilgi kaynağı olmuştur. Bu ağ, dünyada yaşayan tüm insanlar arasında yazılı, sözlü ve görüntülü iletişim kurmak için küresel bir merkez oluşturmaktadır.

Günümüzde Genel Ağ'ın yardımıyla küreselleşme çok büyük boyutlara ulaşmış, uzaklar yakın olmuştur. Öyle ki dünyanın en uzak noktalarında yaşayan milyarlarca insanın iletişim kurup kültürel aktarım yapması sağlanmıştır. Birbirine çok uzak coğrafyalardaki ülkelerin insanları; Genel Ağ sayesinde ülkelerini ve kültürlerini tanıtıp o ülkelere karşı merak duygusunun artmasını ve turizm faaliyetlerinin gelişmesini sağlamakta, uçak biletinden seyahat edecekleri ülkeler ve konaklayacakları mekanlara kadar pek çok ayrıntıyla ilgili ön bilgi edinmektedir. Ayrıca insanların mekân değiştirmeksizin dünyanın farklı noktalarıyla temas hâlinde olması ve sosyalleşmesi teknolojik gelişmelerin herkesi kapsayan ve hayatı kolaylaştıran yönünü ortaya koymaktadır.

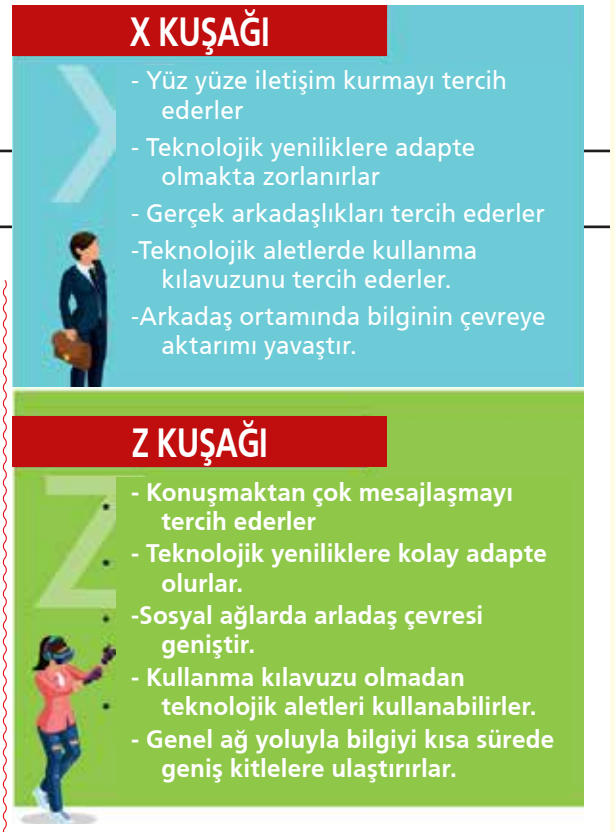
Teknolojik gelişmenin bir sonucu olan küreselleşmenin en önemli ekonomik getirilerinden biri de e-ticarettir. E-ticaret sayesinde üretilen herhangi bir ürünün dünyanın her yerine ulaşması sağlanır. Satın alma, kargolama ve satış sonrası teknik destek gibi konularda müşteri memnuniyetiyle e-ticaret hacmi her geçen yıl artmaktadır. Ayrıca küçük ölçekli üreticiler e-ticaret sayesinde ham maddesini ülke dışından uygun fiyata temin edip mamul maddeye dönüştürerek uzak coğrafyalara satıp işletmesini büyütebilir. Tüm bu bilgiler ışığında teknolojideki hızlı büyüme bir taraftan ülkeler arasındaki ekonomik engelleri kaldırıp dünyayı küresel bir köy hâline getirirken diğer taraftan da kültürel etkileşimi kaçınılmaz kılar.

Genel Ağ'ı yaygın kullanmayan nesillerin teknolojiye adaptasyonu ile yaygın kullanan nesillerin durumu farklılıklar gösterir. Ekonomik ve sosyal hareketlerin belirlediği yaş aralıklarına kuşak denir. 1965 doğumlular ve sonrasını kapsayan yaş aralıkları x, y ve z kuşakları olarak sınıflandırılmıştır.

➤ X kuşağı; yaklaşık olarak 1965-1980 yılları arası doğanlar

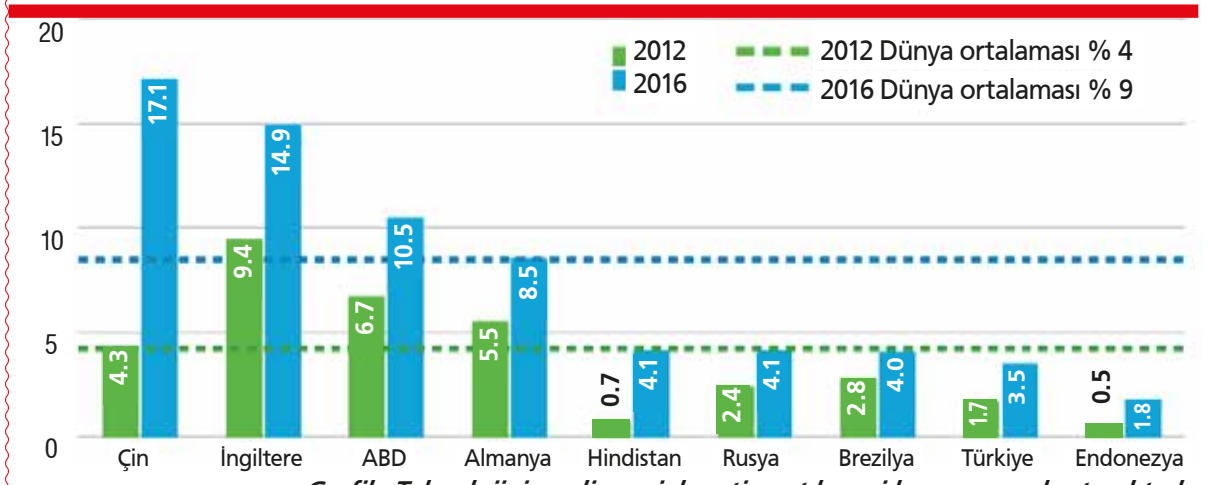
➤ Y kuşağı; yaklaşık olarak 1981-2000 yılları arası doğanlar

➤ Z kuşağı; yaklaşık olarak 2001 ve sonrası doğanlar

➤ Bu kuşaklarının her birinin doğduğu dönemin şartları teknolojiye uyumunu belirlemiştir.

Teknolojiyi üretimin her aşamasına entegre edebilen ülkeler sanayileşerek küresel ölçekte söz sahibi olmuş; teknolojiye uyum sağlayamayan ülkeler ise ekonomik anlamda geri kalarak sanayi üreten ülkelerin ham madde kaynağı olmuş, aynı zamanda bu kaynakların işlenip satıldığı pazarı hâline gelmiştir. Yüzyıllardır var olan enerji ve ham madde kaynaklarının ekonomik değere sahip olabilmesi için bu kaynakların tespit edilmesi, çıkarılması ve işlenmesi için teknoloji gerekir. Bu teknolojiye sahip ülkeler ekonomilerine değer katar.

Grafik: Teknolojinin gelişmesiyle e-ticaret hacmi her geçen yıl artmaktadır.

SORULAR

SORU: 1

Aşağıdakilerden hangisi yazının ve matbaanın kullanılmasının insanlık tarihine olan katkılarından biri değildir?

A) İletişimin hızlanması ile kıtalar ve ülkeler arası sınırları ortadan kaldırmıştır.

B) Bilgilerin nesilden nesile aktarımı kolaylaşmıştır.

C) İletişim daha kalıcı ve güvenilir bir şekilde sürdürülmüştür.

D) Farklı kültürlerin dünyanın farklı alanlarca tanınmasına yardımcı olmuştur.

E) Ticaret alanında gelişmeler kolaylaşmıştır.

Cevap: A)

SORU: 2

E-ticaret; elektronik ortamda bilgisayar, cep telefonu gibi mobil cihazların kullanımı yoluyla yapılan bir ticaret türüdür. Büyük firmalar, e-ticareti destekleyen yatırımlar yapmaktadır. Böylece her geçen gün sanal ortamda alışveriş yapan kişilerin sayısı artmaktadır.

Buna göre müşterilerin alışverişte e-ticareti tercih etmelerinin sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Zamandan tasarruf sağlanması

B) Alınan ürünlerin garanti kapsamına girmemesi

C) İstenilen zaman ve mekanda alışveriş yapabilme kolaylığı

D) Bir ürünü diğer çeşitleriyle kıyas yapabilme imkânı

E) Satış sonrası müşteri desteği gibi hizmetlerin varlığı

Cevap: B

SORU: 3

Çin'in ihracatta dünyada ilk sırada yer almasında hangilerinin etkisi olmuştur?

A) Yüz ölçümünün geniş olması

B) Ekonomik örgütlerin tümüne üye olması

C) Dünya ekonomik sistemiyle bütünleşmesi

D) Dışa kapalı ekonomi politikası

E) İklim şartlarının tarıma uygun olması

Cevap: C